

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul
Hotărârea Guvernului ”Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2023”
(denumirea proiectului)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Cancelaria de Stat (aviz nr. 21-69-9784 din 07.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. Solicităm respectuos asigurarea diseminării publice a seriilor de date pentru indicatorii ce urmează a fi monitorizați sistematic de către ministere și alte autorități responsabile, conform Strategiei Naționale de Dezvoltare ”Moldova Europeană 2030”, prin intermediul băncii de date de pe pagina web a BNS și, după caz, ajustarea Programului.	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pct. 107 din comp.1 al proiectului Programului de lucrări statistice prevede diseminarea de către BNS a indicatorilor de monitorizare a ODD, elaborați de BNS, precum și de către ministere, autoritățile administrației publice centrale, alte autorități și instituții publice a informației pentru indicatorii ODD conform domeniului de competență (pct.119, comp.2). Totodată, în proces de definitivare se află proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 (nr. unic 142/BNS/CS/2021), care prevede aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei 2030, alcătuit din obiective, ținte și indicatori, care în mare parte se integrează sau se utilizează pentru monitorizarea SND ”Moldova Europeană 2030”.</p> <p>Proiectul de asemenea prevede responsabilitățile instituțiilor și organizațiilor (deținătoare de date și producătoare de statistici) privind colectarea, prelucrarea și prezentarea în adresa BNS a datelor pentru indicatorii de monitorizare a ODD din domeniul de competență. La rândul său, BNS va asigura sistematizarea datelor recepționate de la autoritățile deținătoare de date și le va publica pe o platformă de diseminare a datelor, în vederea asigurării accesului deschis la date a factorilor de decizie, autorităților publice, societății civile, sectorului privat, precum și organismelor internaționale.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>2. Suplimentar, în contextul crizelor actuale, pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice, se constată necesitatea indicatorilor care reflectă vulnerabilitatea energetică a gospodăriilor casnice, consumul de energie, utilizarea resurselor de energie regenerabilă (exemple de indicatori: ponderea cheltuielilor gospodăriilor casnice, inclusiv gospodării vulnerabile/ sărace pentru energie (electricitate, gaze) – date anuale, trimestriale;</p> <p>ponderea gospodăriilor, inclusiv gospodării vulnerabile/ sărace susținute de stat pentru a le asigura accesul echitabil la surse de energie (gaz, lemne, încălzire centralizată, etc.), etc. (a se vedea proiectul Agendei anticriză 2022-20231).</p> <p>Alte exemple de indicatori necesari pentru politicile publice, care nu pot fi accesați direct, în prezent, în banca de date și/sau nu sunt actualizați anual, sunt ”rata de supraviețuire a start-up-urilor”, ”ponderea antreprenoriatului feminin”, etc.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 72 include datele privind ponderea cheltuielilor gospodăriilor casnice, inclusiv sărace, calculate anual în baza cercetării bugetelor gospodăriilor casnice (CBGC). Totodată, în conformitate cu cerințele Regulamentului CE nr. 1009/2008, precum și amendamentul nr. 431/2014 cu privire la implementarea statisticilor vizând consumul de energie în gospodăriile casnice, BNS a realizat cercetarea statistică vizând consumul de energie în gospodăriile casnice în anul 2022 (cercetarea nominalizată conform cerințelor UE se realizează odată la 5 ani).</p> <p>Se acceptă. Ținând cont de faptul, că informația nominalizată se conține în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” deținut de Ministerul Muncii și Protecției Sociale conform Hotărârii Guvernului nr. 704/2022, propunem includerea acestei lucrări în comp. 2 al PLS (vezi lucrarea nr.52)</p> <p>Se acceptă parțial. Pct. 60 din comp.1 va conține: (i) indicatorii de supraviețuire a întreprinderilor; (ii) informația privind numărul și ponderea întreprinderilor dezagregate pe sexe ale conducătorilor și fondatorilor”</p>
	<p>3. Suplimentar, în vederea asigurării conexiunii datelor statistice cu politicile publice promovate de Guvern, considerăm oportun organizarea unui proces sistematic de consultare cu ministerele relevante a cercetărilor/ formularelor statistice la etapa de actualizare a acestora.</p>	<p>Se acceptă. În cadrul procesului de consultare și avizare a PLS, ministerele și alte organe ale administrației publice se pot expune pe marginea necesităților de date statistice. Totodată, la modificarea instrumentarului statistic (conținutul chestionarului, metodologiilor de calcul) BNS solicită opinia organizațiilor/instituțiilor publice relevante.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>4. Este salutabilă înlocuirea unor cercetări statistice cu date din surse administrative (SERV TS „Cifra de afaceri în comerț și servicii”, ”Protecția aerului atmosferic”), fapt ce, pe lângă micșorarea presiunii asupra respondenților, ar urma să reducă, în mod implicit, termenii de diseminare a datelor. Constatăm însă că, Programul prevede extinderea termenilor de diseminare a datelor, inclusiv pentru unele datele din surse administrative. În acest context, solicităm examinarea posibilității de a comprima termenii de prezentare a datelor în cazul indicatorilor pentru care aceștia au fost extinși.</p>	<p>Se acceptă. Datele vizând „Vânzările de mărfuri și servicii în baza declarațiilor TVA” vor fi diseminate la a 50-a zi după perioada de referință (ved. pct. 48, comp.1), similar termenului de diseminare a datelor din SERV TS în anul 2022.</p>
	<p>5. Totodată, în conformitate cu HG 851/2005, solicităm modificarea termenului de prezentare a „Indicatorilor privind sărăcia” din „16 iunie” în „30 aprilie”.</p>	<p>Se acceptă. Termenul de diseminare pentru lucrarea nr. 72 ”Indicatorii privind sărăcia” este modificat 2 mai, ținând cont că 30 aprilie este zi de odihnă.</p>
<p>Ministerul Economiei (aviz nr. 04-2786 din 07.10.2022)</p>	<p>I. Obiecțiile</p>	
	<p>II. Propunerile (recomandările)</p>	
	<p><i>La Programul lucrărilor statistice pentru anul 2023, Compartimentul 1. Lucrări și cercetări statistice realizate de Biroul Național de Statistică în anul 2023:</i></p>	
	<p>1. La compartimentul III ”Statistica agriculturii”, pct.13, nu susținem excluderea prezentării producției agricole în prețuri curente. Datele respective sunt importante pentru realizarea atribuțiilor funcționale ale Ministerului Economiei: - conform Dispoziției Guvernului nr. 120-d din 24.11.2003 Ministerul Economiei asigură informarea operativă a Președinției, Parlamentului, Guvernului, Ministerului Afacerilor Externe și alte instituții publice despre evoluția social-economică a RM prin elaborarea și publicarea Raportului lunar privind situația social-economică din Moldova; - conform pct.7, alin. 2) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, aprobat prin HG nr.143 din 25.08.2021, Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului nr 209 din 24.12.2015, Ministerul Economiei este instituția responsabilă de elaborarea prognozelor macroeconomice. Modelele econometrice utilizate în acest scop încorporează datele respective.</p>	<p>Se acceptă. Pct.13 a fost expus în următoarea redacție: ”Date preliminare privind producția agricolă (prețuri curente și comparabile) în anul 2023”</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	2. La compartimentul IV ”Statistica construcțiilor și a investițiilor”, pct. 28: susținem prezentarea datelor pentru entitățile care au ca activitate principală sau secundară „Construcții”. Totuși, Ministerul Economiei deși datele vor fi mai cuprinzătoare, acestea nu vor asigura comparabilitatea cu anii precedenți. De aceea, propunem suplimentar prezentarea în continuare a datelor pentru entitățile care au ca activitate principală „Construcții”.	Se acceptă.
	3. La compartimentul VIII ”Statistica comerțului interior de bunuri și servicii”: susținem în principiu substituirea cercetării ”Cifra de afaceri în comerț și servicii” cu ”Vânzările de mărfuri și servicii în baza declarațiilor TVA”, reieșind din intenția de a utiliza cât mai eficient sursele de date administrative și a micșora presiunea informațională asupra mediului de afaceri. Totodată, nu suntem de acord cu extinderea termenului de prezentare a datelor cu 10 zile (de la 50-a zi la a 60-a zi). Aceasta va tergiversa procesul de elaborare și publicare a Raportului analitic lunar privind evoluția social-economică a RM, diminuând totodată gradul de operativitate și actualitate a datelor. Aceste date sunt de asemenea utilizate în cadrul modelelor econometrice lunare de prognoză macroeconomică.	Se acceptă. Datele vizând „Vânzările de mărfuri și servicii în baza declarațiilor TVA” vor fi diseminate la a 50-a zi după perioada de referință (ved. pct.48, comp.1)
	4. La ”Statistica transporturilor”, propunem să fie examinată posibilitatea de a reveni la Cercetarea statistică lunară ”Prestații de transport rutier (date operative)” (f.nr. 1-auto). Excluderea acestei cercetări statistice a creat impedimente în buna funcționare a modelelor econometrice lunare de prognoză macroeconomică utilizate în cadrul ministerului și au denaturat rezultatul generat de acestea.	Se acceptă parțial. BNS va elabora indicatorii privind prestarea serviciilor (în expresie valorică, pe baza declarațiilor TVA), inclusiv pe entitățile care prestează servicii de transport rutier, care vor fi diseminate lunar la a 50-a zi după perioada de referință (ved. pct.48, comp.1). Totodată, considerăm inoportună colectarea lunară a raportului statistic nr. 1-auto, care a fost exclus din PLS 2022 pentru a diminua sarcina de răspuns asupra mediului de afaceri.
	5. În ce privește statistica industriei, în vederea monitorizării și analizei detaliate a evoluției prețurilor producătorilor industriali și impactul acestora asupra prețurilor de consum, solicităm prezentarea în continuare a datelor lunare privind cantitățile și valorile producției industriale pentru principalele produse social-importante.	Se acceptă. Datele vor fi expediate în adresa Ministerului Economiei pentru monitorizarea și analiza evoluției prețurilor producătorilor industriali.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	6. Cu referire la prezentarea datelor privind Produsul intern brut pe categorii de resurse și utilizări, în prețuri curente și comparabile, solicităm datele privind comerțul exterior de servicii dezagregate pe tipuri de servicii (transport, călătorii, servicii de telecomunicații, de informatică, alte servicii)	Se acceptă parțial. Dezagregarea PIB pe categorii de utilizări se efectuează conform recomandărilor internaționale, importul și exportul se limitează la detalierea pe bunuri și servicii. Totodată, informația privind repartizarea serviciilor internaționale pe tipuri de servicii (transport, călătorii, etc) se conține în Balanța de Plăți elaborată de BNM.
	7. Introducerea lucrării anuale ”Tabelul resurse-utilizări în prețuri curente și comparabile pentru anul 2022” elaborat pe țară, activități economice, elemente de utilizări, cu termenul de realizare – 29 decembrie 2023. Menționăm, că această informație este foarte importantă pentru efectuarea analizelor cuprinzătoare ale economiei naționale, aprecierea stării și schimbărilor structurale din economie, identificarea punctelor slabe, forte și a potențialului nevalorificat.	Nu se acceptă pentru PLS 2023. Pentru anul 2023, BNS planifică inițierea lucrărilor privind elaborarea calculului Tabelului Resurse-Utilizări cu asistență tehnică a FMI.
	8. La pct.81, propunem repetat să fie examinată posibilitatea prezentării informațiilor lunare privind ”Câștigurile salariale”, necesare pentru elaborarea prognozelor ”câștigului salarial mediu lunar” și a ”fondului de remunerare a muncii”	Se acceptă parțial. Modificarea periodicității din trimestrială în lunară va mări considerabil sarcina de răspuns asupra respondenților (inclusiv asupra mediului de afaceri). În același timp, periodicitatea trimestrială corespunde prevederilor normelor europene și internaționale. În anul 2023, BNS planifică inițierea lucrărilor privind elaborarea calculului experimentale aferente producerii lunare a indicatorilor privind câștigurile salariale în baza datelor Serviciului Fiscal de Stat (IPC 21 etc.) cu condiția asigurării accesului efectiv al BNS la datele individuale deținute de instituție.
	9. În conformitate cu practicile europene, propunem de a include în proiect calcularea și prezentarea ”indicatorilor productivității muncii” (total pe țară și pe activități economice), aceștia fiind indicatori de bază necesari pentru a evalua gradul de competitivitate a țării și elaborării politicilor economice și sociale.	Se acceptă parțial. În cadrul PLS 2023 (pct. 1, subpct.4) vor fi elaborați indicatorii: (i) PIB pe persoană ocupată; (ii) Rata de creștere a PIB pe persoană ocupată.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor (aviz nr.07/3-03-198/1393 din 11.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<i>La Nota informativă la proiectul de hotărâre</i>	
	La Capitolul 5 „Fundamentarea economico-financiară” urmează a fi completat cu informația privind costul estimativ al lucrărilor necesare pentru realizarea proiectului și sursa de finanțare a acestora. În conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2023-2025 la subprogramul 1202 „Lucrări statistice” au fost aprobate cheltuieli în sumă de 62 289,5 mii lei.	Se acceptă.
	<i>Referitor la proiectul hotărârii Guvernului.</i>	
	La Punctul 4 de exclus, întru evitarea dublării prevederilor respective cu pct. 15 din proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2023.	Se acceptă.
	<i>La proiectul Programului de lucrărilor statistice pentru anul 2023.</i>	
Punctul 15 de expus în următoarea redacție: „Realizarea prezentului Program se va efectua de către Biroul Național de Statistică (lucrările incluse în compartimentul 1 al Programului) și alte autorități/instituții (lucrările specificate în compartimentul 2) în limita alocațiilor bugetare aprobate prin Legea bugetară anuală și din alte surse neinterzise de legislație”.	Se acceptă.	
	La capitolul VI, compartimentul 2, secțiunea „Ministerul Finanțelor” se propune:	
	- punctul 4, în coloana 2 de expus în următoarea redacție: „Informația privind executarea bugetului de stat și a bugetelor locale în profil teritorial (separat pe tipuri de bugete)”, ținând cont că Ministerul Finanțelor nu deține informația privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, care urmează să fie solicitată de la Casa Națională de Asigurări Sociale și de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, respectiv.	Se accepta.
	- la punctul 6, în coloana 8, cifrele „29” se substituie cu cifrele „28”, datorită faptului că data indicată în Program este zi de sâmbătă.	Se accepta.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/8652 din 07.10.2022)	I. Obiecțiile	
	<p>La proiectul hotărârii:</p> <ol style="list-style-type: none"> Atragem atenția că, în redacția propusă pentru pct. 2, elementele structurale însemnate cu litere nu sunt numerotate corect, or, în conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. <u>Subpunctele sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză</u>, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Din rațiuni de redactare, cuvintele „Programul de lucrări statistice”, inserate la pct. 4, se vor substitui cu cuvintele „Programului de lucrări statistice”. 	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p><i>La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2023: Sub aspect conceptual:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Analizând conținutul programului constatăm faptul că acesta nu este raliat la prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice</i>, nici ca structură nici ca conținut. Totodată, atragem atenția asupra faptului că dispozițiile normative ale art. 24 din <i>Legea nr. 100/2017</i>, menționează expres că <u>documentele de politici sunt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu și care definesc căile de soluționare a problemelor respective</u>. Alineatul (3) al articolului menționat <i>supra</i>, stipulează că tipurile și structura documentelor de politici, precum și modul de elaborare, aprobare, monitorizare a implementării și de evaluare a acestora se stabilesc de către Guvern. <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2020</i> stipulează rigorile după care necesită a fi elaborate proiectele de politici publice. Potrivit prevederilor pct. 5 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice</i>, strategia și programul sunt documente de politici publice. Iar potrivit pct. 9 din același <i>Regulament</i> programul este un document de politici publice pe termen mediu 3-5 ani, care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia. 	<p>Se acceptă.</p> <p>Acest subiect va fi examinat suplimentar în contextul revizuirii ulterioare a <i>Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială</i>.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>În acest context, sugerăm a se vedea oportunitatea revizuirii art.11 alin. (1) din <i>Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială</i>, în vederea evitării în viitor a unor eventuale confuzii privind statutul programelor de lucrări statistice anuale. Menționăm faptul că, prin derogare de la alin. (3) al art. 24 al <i>Legii nr. 100/2017</i>, în cazul documentelor de politici ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, tipul și structura se aprobă de instituțiile respective. Or, se va analiza oportunitatea completării <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020</i> cu un nou document de planificare cum ar fi program/plan de lucrări statistice. Conform prevederilor <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020</i> documentele de planificare pot fi aprobate printr-un act normativ sau act administrativ.</p> <p>Reieșind din conținutul actual al programului, acesta fiind mai mult un document de planificare, sugerăm a fi luată în considerare recomandarea propusă, ca fiind relevantă. Mai mult decât atât, și Biroului Național de Statistică susține că activitatea de producție a statisticilor oficiale necesită planificare și coordonare minuțioasă, indicând ca instrument de bază programul anual de lucrări statistice prin care BNS în comun cu alți producători de statistici oficiale realizează producerea statisticilor oficiale în vederea asigurării utilizatorilor cu informațiile necesare. Prin urmare, modificările cadrului normativ de rigoare, pe viitor, ar exclude neconcordanța în utilizarea noțiunii de „program”.</p>	
	1. La pct.2. se va indica și denumirea <i>Legii nr. 93/2017</i> (obiecție valabilă și pentru alte situații similare din proiect).	Se acceptă.
	2. La pct.8 . sbp.4) referința la <i>Legea nr. 93/2017</i> va include și abrevierea „nr.” (obiecție valabilă și pentru pct. 9).	Se acceptă.
	3. La pct. 9 sbp. 2). cuvintele „site-ul oficial” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în vederea asigurării conformității cu <i>Regulamentul cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr.188/2012</i> .	Se acceptă.
	4. La pct. 10 sbp.1) . cu referire la abrevierea „e.g.” se va asigura respectarea prevederilor art. 54 alin. (1) lit. i) al <i>Legii nr. 100/2017</i> , care prevede că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Observație similară valabilă în tot cuprinsul textului proiectului, în partea ce ține de utilizarea abrevierilor.	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	De asemenea, se va evita utilizarea expresiei „și/sau”, atât <i>la sbp. 3</i> cât și pe tot parcursul textului proiectului Programului, aceasta constituind o abatere de la principiul predictibilității și previzibilității normei juridice.	Se acceptă.
	5. <i>La pt. 11</i> , se va exclude textul din paranteze, dat fiind faptul că în conținutul unei norme nu se admit explicații. Eventual, textul din paranteze se va integra în conținutul propriu-zis al normei. Totodată, propunem excluderea abrevierii „etc.”, deoarece normei juridice trebuie să i se imprime un conținut cert, astfel încât actul normativ să corespundă cerinței de previzibilitate.	Se acceptă.
	6. La pct. 13 sbp. 1) pentru o exprimare proprie stilului normativ, cuvântul „specificate” sugerăm să fie substituit cu cuvântul „prevăzute”. Obiecție valabilă și pentru pct.15.	Se acceptă.
	<i>La proiectul Planului de acțiuni:</i>	
	<p><i>Sub aspect conceptual:</i></p> <p>1. La conținutul planului reiterăm cele expuse la proiectul programului. Totodată indicăm asupra faptului că la pct. 21 din plan, rubrica „Termenul de prezentare Biroului Național de Statistică (data după perioada de raportare)” cuprinde doar cifra „6”, creând confuzii privind termenul prezentării informației solicitate. În acest context propunem revizuirea cu menținerea termenului 5 martie indicat în planul pentru anul 2022 pentru aceeași acțiune.</p>	Se acceptă.
	<p>2. Un alt aspect care necesită a fi elucidat este revizuirea prevederilor instituite în pct. 107 din plan, în care a fost trasată acțiunea privind prezentarea datelor privind indicatorii statistici de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) produși de alte autorități decât BNS. Astfel, este de menționat faptul că, pe pagina web oficială a Biroului Național de Statistică, la rubrica „Descarcă datele 2010-2015” informația la acest compartiment nu este actualizată din anul 2015, aceasta fiind preluată din Raportul „Naționalizarea indicatorilor pentru ODD”, și adaptarea Agendei 2030 de Dezvoltarea Durabilă la contextul Republicii Moldova elaborate de către Expert-Grup în colaborare cu Guvernul Republicii Moldova și ONU Moldova în anul 2017. Totodată, pe pagina sa, BNS ca notă menționează faptul că urmează următoarea etapă de revizuire a indicatorilor, astfel unii indicatori pot fi revizuiți sau complementați ulterior. Deci, nici din proiectul</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proces de definitivare se află proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 (nr. unic 142/BNS/CS/2021), care prevede aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării.</p> <p>Proiectul prevede responsabilitățile instituțiilor și organizațiilor (deținătoare de date și producătoare de statistici) privind colectarea, prelucrarea și prezentarea în adresa BNS a datelor pentru indicatorii de monitorizare a ODD din domeniul de competență.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>programului nici din proiectul planului actual nu este clar mecanismul de producere, prelucrare și prezentare a datelor statistice de către alți producători de date statistice pe indicatorii de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Însă, conform acestei acțiuni ministerele, autoritățile administrației publice centrale, alte autorități și instituții publice la data de 1 aprilie 2023 au obligația, în format electronic, de a prezenta date agregate conform dezagregărilor recomandate.</p> <p>Această activitate urmează a fi revăzută pentru a indica nominal autoritățile responsabile cu specificarea per instituție a indicatorilor ce necesită colectarea datelor statistice. Or, lipsa unui mecanism clar privind crearea, prelucrarea, transmiterea datelor statistice cu referință la ODD către BNS va duce la nerealizarea acesteia în continuare.</p> <p>.Sub aspect redacțional:</p> <p>Elementele structurale indicate la <i>pct. 43 și 45</i>, din compartimentul 2, denumit „lucrări executate, informații și date furnizate de către alți producători de date statistice și deținătorii de date administrative”, se vor numerota în conformitate cu art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i>.</p> <p>În partea ce ține de notele din subsol, subliniem că acestea nu sunt parte constitutivă a actului normativ, fapt pentru care dispozițiile incluse în aceste note, recomandăm a fi încadrate în textul de bază.</p> <p>Totodată, menționăm că, în proiectul planului de acțiuni este necesară revizuirea numerotării elementelor structurale, deoarece nu este în ordine consecutivă.</p>	<p>La rândul său, BNS va asigura sistematizarea datelor recepționate de la autoritățile deținătoare de date și le va publica pe o platformă de diseminare a datelor, în vederea asigurării accesului deschis la date a factorilor de decizie, autorităților publice, societății civile, sectorului privat, precum și organismelor internaționale.</p> <p>Se acceptă.</p>
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale)	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 04/1-5146 din 06.10.2022
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 44/30-4027 din 06.10.2022)	I. Obiecțiile II. Propunerile (recomandările) 1. La punctul 1, textul „(se anexează)” se va substitui cu sintagma „conform anexei”, potrivit uzanțelor de redactare a dispozițiilor normative.	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>2. La punctul 6 se menționează că, la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ urmează a se ține cont de norma imperativă statuată la art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căreia actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</p>	<p>Nu se acceptă. Programul cuprinde lista lucrărilor și cercetărilor statistice care urmează a fi realizate de BNS, precum și lucrările executate și informațiile furnizate de alte autorități și instituții publice în adresa BNS pe parcursul anului 2023 (începând cu 1 ianuarie până la 31 decembrie). Datele statistice relevante, fiabile și oportune sunt imperative pentru procesul de luare a deciziilor bazate pe evidențe, indiferent de domeniul sau sectorul de politici.</p>
	<p>La proiectul Programului:</p> <p>1. Se propune compartimentul 1 „Cercetări statistice alte lucrări realizate în anul 2023 de către Biroul Național de Statistică” și compartimentul 2 „Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea diseminarea statisticilor oficiale” a fi expuse în două anexe separate la Program.</p>	<p>Nu se acceptă, dat fiind faptul că aceste 2 compartimente sunt părți integrante ale Programului de lucrări statistice.</p>
	<p>2. La punctul 2 se recomandă reformularea conținutului, reieșind din faptul că termenul „conform” presupune redarea expresă a conținutului normei la care se face referință.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>3. La punctul 7 subpunctul 1), reieșind din cuprinsul compartimentului 1, propunem substituirea numărului „ 103” cu numărul „107”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>4. La Capitolul VI „Lucrările, instituțiile responsabile termenele de realizare”: 1) compartimentul nr. 1 „Cercetări statistice alte lucrări realizate în anul 2023 de către Biroul Național de Statistică”, subcapitolul XX „Statistica justiției” la punctul 103, textul din coloana nr. 5 se va completa cu textul „Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne”. Propunerea înaintată se justifică prin faptul că Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne este deținător al Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor (Legea nr. 185/2020 cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a</p>	<p>Se acceptă parțial. Informația privind numărul de infracțiuni înregistrate, de făptuitori identificați și de victime ale infracțiunilor deținută de Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI este prevăzută în pct. 25, comp.2. Totodată, BNS va elabora pentru anul 2022 informația privind contravențiile constatate în baza chestionarului statistic nr.1-cc</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	cauzelor contravenționale a persoanelor care au săvârșit contravenții și Hotărârea Guvernului nr. 517/2022 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale a persoanelor care au săvârșit contravenții a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții); 2) compartimentul nr. 2 „Lucrări executate, informații date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale alte entități pentru elaborarea diseminarea statisticilor oficiale”, subcapitolul III „Ministerul Afacerilor Interne” la punctul 3.3. , textul „Inspectoratul Național de Patrulare” se va substitui cu textul „Inspectoratul național de securitate publică”	”Numărul contravențiilor constatate” prezentat de către organele autorizate să examineze cauze privind contravenții. Se acceptă.
	La ordin general: 1. Conform prevederilor art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Respectiv, se recomandă revizuirea proiectului prin prisma ajustării la terminologia utilizată în Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (exemplu: în textul compartimentului 1, nr. crt. 52, cât în textul compartimentului 2, nr. crt. 29 și 30 este omis termenul de „apatrizi” din categoria de străini).	Se acceptă.
	2. Totodată, se propune ajustarea conținutului proiectului la prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
Ministerul Apărării	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 11/1298 din 03.10.2022
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 02-07/3041 din 25.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	La secțiunea 1. ” <i>Lucrări și cercetări statistice realizate de Biroul Național de Statistică</i> ”:	

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>1. La compartimentul „Statistica agriculturii”, col. 5 „Sfera de cuprindere”, criteriul 20, subpunctul 2), completarea cu încă o unitate cercetată „gospodăriile populației”.</p> <p>Propunerea are drept scop, obținerea unor informații veridice, în vederea elaborării politicilor sectoriale calitative și eventual a unor intervenții de susținere a producătorilor agricoli.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Primăriile prezintă formularul nr.6 “Efectivul animalelor și păsărilor în gospodăriile populației”, (ved. pct. 20, subpct.2)</p>
	<p>2. la capitolul III, Statistica agricolă se propune includerea unei lucrări de statistice anuale privind suprafețele terenurilor agricole necultivate (nelucrate) și consolidate (din categoria terenurilor cu destinație agricolă) cu termenul de diseminare 30 iunie. Nivelul de dezagregare: total, inclusiv pe UTA.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Informația privind suprafața terenurilor agricole necultivate (nelucrate) și consolidate va fi colectată prin intermediul unei anexe la formularul nr.6-p "Utilizarea terenurilor fondului de rezervă"</p>
<p>Ministerul Mediului (aviz nr. 02-05/2312 din 05.10.2022)</p>	<p>I. Obiecțiile</p>	
	<p>II. Propunerile (recomandările)</p>	
	<p>1. La capitolul VI, , compartimentul XIX Statistica utilităților publice, solicităm excluderea pct. 101 — Cercetarea statistică „Salubritatea localităților” (f.nr 2), astfel, informația va fi furnizată de Agenția de Mediu prin intermediul SIA MD în contextul prevederilor Legii nr.209/2016 privind deșeurile, care reglementează mecanismul de evidență, colectare și raportare a datelor privind gestionarea deșeurilor. Potrivit acestei legi evidența și raportarea datelor privind gestionarea deșeurilor (inclusiv deșeuri municipale) se face prin SIA MD, utilizând Lista deșeurilor care a fost elaborată în conformitate cu Clasificatorul European al deșeurilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Lucrarea nr. 101 din comp.1 a fost exclusă, iar lucrarea nr.32 din comp. 2 a fost completată cu prezentarea datelor individuale în adresa BNS pentru analiza și asigurarea comparabilității datelor seriilor de timp. Ajustări similare, privind accesul BNS și la date individuale au fost incluse în în lucrarea nr. 33 din comp. 2.</p>
<p>2. În scopul evitării dublării raportării datelor propunem la partea 2: lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și/sau diseminarea statisticilor oficiale, punctul 4. L , Agenția de Mediu, la poziția 32, substituirea cuvântului „deșeuri menajere” cu cuvântul „municipale” iar termenul de prezentare a informației va fi 29 septembrie.</p>	<p>Se acceptă.</p>	

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	3. În vederea furnizării datelor actualizate se solicită modificarea termenului de prezentare Biroului Național de Statistică a formularului Darea de seamă privind îndeplinirea de producere în silvicultură din „50-a zi” în „ 60-a zi”.	Se acceptă parțial cu indicarea a ”55-a zi”. Datele din raportul privind îndeplinirea planului de producere în silvicultură se utilizează pentru calculul contului de producție în silvicultură care se elaborează trimestrial la data de 60 după trimestrul de referință. În anii precedenți raportul nominalizat se prezenta în adresa BNS la a “40” zi.
	4. În scopul respectării principiului corelării cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, sugerăm autorului de a folosi în chestionar noțiunile stipulate în Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială. Drept exemplu propunem substituirea sintagmei „date statistice” cu sintagma „informație statistică”	Se acceptă.
	5. La pct. 31 din capit. IV. Ministerul Mediului, sugerăm autorului de a substitui cuvintele „fondului ecologic național” cu cuvintele Fondului Național pentru Mediu”, conform prevederilor art. 83 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.	Se acceptă.
	6. Ținând cont de propunerile înaintate la proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2023, sugerăm autorului de a completa nota informativă cu aspectele privind substituirea unor procedee tradiționale de raportare cu utilitățile digitale disponibile precum SIA MD	Se acceptă. Nota informativă a fost completată.
Ministerul Culturii	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 05-09/2063 din 03.10.2022
Ministerul Educației și Cercetării	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr.07-09/4232 din 27.09.2022
Ministerul Sănătății, (aviz nr. 03/3307 din 03.10.2022)	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 03/3307 din 03.10.2022

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz nr. 02/3191 din 07.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	La capitolul VI, la Tabelul 2. „Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”, considerăm oportun de inclus compartimentul 5.1. „Institutul Național de Cercetări Economice”, cu lucrarea ”Elaborarea prognozelor demografice la nivel național și local care urmează a fi realizată odată la 2 ani.	Nu se acceptă. Comp.1 și 2 al Programului se referă la date și informații efective și nu includ date prognozate. Totodată, menționăm că, lucrarea propusă nu se încadrează în comp. 2 al Programului care prevede lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale de către BNS.
Banca Națională a Moldovei (aviz nr. 31-002/60/3108 din 28.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<i>La proiectul Hotărârii Guvernului</i>	
	1. Având în vedere faptul că activitățile de realizare a Programului aferente Băncii Naționale a Moldovei nu vor fi finanțate din contul mijloacelor financiare bugetare și nici din mijloacele financiare ale donatorilor, recomandăm revederea pct. 4 din proiectul hotărârii de Guvern. Obiecție valabilă și pentru pct. 15 din Program.	Se acceptă. Pct.4 a fost exclus (conform propunerii Ministerului Finanțelor), iar pct. 15 a fost expus în următoarea redacție ” <i>Realizarea prezentului Program se va efectua în limitele mijloacelor bugetare alocate BNS (pentru lucrările incluse în compartimentul 1 al Programului) și alocate altor autorități/instituții (pentru lucrările prevăzute în compartimentul 2) și din contul mijloacelor financiare proprii ale Băncii Naționale a Moldovei pentru lucrările executate de aceasta, precum și din mijloacele financiare ale donatorilor</i> ”.
	<i>La Programul de lucrări statistice</i>	
2. Pentru claritate, la pct. 3 se va preciza că compartimentul 1 și 2 sunt din Capitolul VI al Programului.	Se acceptă.	

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	3. Potrivit pct. 7 subpct. 2) informațiile și datele necesare Biroului Național de Statistică pentru producerea și diseminarea statisticilor oficiale se prezintă de către „organele administrației publice”, având în vedere faptul că compartimentul 2, capitolul X se referă la lucrările specifice Băncii Naționale, considerăm necesară revederea prevederii respective.	Se acceptă.
	4. Considerăm necesară completarea pct. 9 cu o prevedere privind diseminarea datelor, în special cele din capitolul VI, compartiment 2 pct. 81 (dar și altele), prin intermediul Paginii Naționale Sumare a Datelor în cadrul Standardului special de diseminare a datelor (SDDS) al Fondului Monetar Internațional, inclusiv pentru a fi în corelație cu prevederile pct. 13 subpct. 4).	Se acceptă.
	5. Pentru claritate, la pct. 14 și 15, se va specifica faptului că „compartimentul 1” și „compartimentul 2” se regăsesc în „Capitolul VI”.	Se acceptă.
	6. La capitolul VI compartimentul 1, pct. 48 după cuvintele „Vanzările de mărfuri și servicii în baza declarațiilor TVA” se va completa cu cuvintele „în prețuri curente și prețuri comparabile”, având în vedere necesitatea informației asociate ritmului de creștere a vânzărilor de mărfuri și servicii utilizată în procesul de analiză și prognoză a inflației, necesară pentru elaborarea și argumentarea recomandărilor privind măsurile de politică monetară ale Băncii Naționale a Moldovei.	Se acceptă parțial. Datele vizând „Vanzările de mărfuri și servicii în baza declarațiilor TVA” se vor elabora și disemina în prețuri curente. Totodată, pentru elaborarea datelor în prețuri comparabile indicii deflatori vor fi expediați în adresa BNM în cadrul Acordului de cooperare și schimb de date.
	<i>Cu referire la capitolul VI, compartimentul 2:</i>	
	7. La lucrarea nr. 77, pct. 1) lit. b) recomandăm expunerea denumirii lucrării potrivit următoarei redacții „b) informație statistică (date finale)”.	Se acceptă.
	8. La lucrarea nr. 77, pct.1) se va completa cu litera c) cu lucrarea „indicatorii contului curent (date finale)” /date agregate/ pe țară/ anual/ format electronic (Excel)/ 18 octombrie/ statistica conturilor naționale.	Se acceptă parțial. Se propune termenul 10 octombrie.
	9. La lucrarea nr. 79 subpct. 2) se va preciza faptul că datele în format electronic vor fi prezentate în Excel.	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	10. La lucrarea nr. 81 pct. 9) se va actualiza denumirea, pentru a corespunde cu denumirea în limba engleză „Exchange Rates (monthly average)”.	Se acceptă
	11. La lucrarea nr. 83 se va revedea anul pentru care urmează a fi prezentați indicatorii privind activitatea băncilor.	Se acceptă
	12. La compartimentul 2, lucrarea nr. 86 „Informația din bilanța de plăți și poziția investițională internațională”, câmpul 9 se va expune în următoarea redacție „elaborarea Anuarului statistic al Republicii Moldova”.	Se acceptă.
	13. Totodată, atenționăm că, începând cu 1 iulie 2023 Banca Națională a Moldovei va prelua de la Comisia Națională a Pieței Financiare competențele aferente reglementării și supravegherii sectorului financiar nebancaar (inclusiv va asigura supravegherea asociațiilor de economii și împrumut). În acest context, urmează a fi precizat subiectul responsabil de producerea unor lucrări statistice, care la moment sunt atribuite în competența Comisiei Naționale a Pieței Financiare, și anume lucrarea nr. 88 „Raportul financiar consolidat al asociațiilor de economii și împrumut”, din capitolul VI, compartiment 2, capitol XII trimestrial, începând cu trimestrul II al anului 2023, având în vedere că în Program autoritatea competentă este expres stabilită.	Se acceptă. Informația pentru trimestrul I 2023 va fi preluată de la CNPF, iar pentru trimestrele II, III și IV 2023 de la BNM.
Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2-5625 din 29.09.2022)	Conform pct.9 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, „Programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate.” Suplimentar, în corespundere cu art.11 alin.(1) din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, „Informația statistică este produsă de producătorii de statistici oficiale conform programelor multianuale și anuale de lucrări statistice aprobate de Guvern”. Potrivit prevederilor art.11 alin.(4) din actul normativ prenotat, programul anual de lucrări statistice cuprinde informații (lucrări/cercetări statistice), responsabilități, resurse și termene de realizare - componente specifice planului de acțiuni, parte integrantă a unui document de politici. În acest context, subliniem că potrivit prevederilor art.28 alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr. 82/2017, coroborat cu prevederile art.24 și 35 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul prenotat este exceptat de la realizarea expertizei anticorupție.	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Comisia Națională a Pieței Financiare	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 07-4/2529 din 05.10.2022
Academia de Științe din Moldova (aviz nr. 486-13/7 din 28.09.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. La paragraful XVII Statistica științei, pct.97 Activitatea de doctorat și postdoctorat, cuvintele ”școlile doctorale, institutele de cercetare cu activitate de postdoctorat” de înlocuit cu cuvintele ”școlile doctorale, organizații din domeniile cercetării și inovării, abilitate pentru studii postdoctorat”.	Se acceptă
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (aviz nr.03 SPS/1101 din 22.09.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	De a exclude din Program (pct.103 al compartimentului 2) obligațiunea prezentării rapoartelor statistice trimestriale în domeniul comunicațiilor poștale, cu limitarea doar la raportarea anuală.	Se acceptă.
Agencia de Administrare a Instanțelor Judecătorești	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 01.1/623 din 28.09.2022
Agencia Servicii Publice (aviz nr. 01/6989 din 05.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. La compartimentul 2 din Program, titlul 91, colonița 6 „Metoda de prezentare a datelor Biroului Național de Statistică (format electronic, suport de hârtie, MConnect, servicii web etc.)” de completat cu sintagma „MConnect”.	Se accepta.
	2. Este de menționat, că potrivit art.33 alin.(1) lit.1) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în Registrul de stat al persoanelor juridice se înscriu date privind situația financiară anuală (pentru societățile comerciale) – în baza datelor furnizate de Biroul Național de Statistică.	Se acceptă parțial. În pct. 69, comp. 1 este prevăzută deja lucrarea privind colectarea și diseminarea datelor generalizate din situațiile financiare ale entităților economice.

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>La momentul actual, Biroul Național de Statistică, nu prezintă organului înregistrării de stat informația vizată pentru înscrierea datelor în Registrul de stat al persoanelor juridice.</p> <p>Astfel, propunem completarea compartimentului 1 “Cercetări statistice și alte lucrări realizate în anul 2023 de către Biroul Național de Statistică” al Programului, cu un titlu potrivit în acest sens.</p>	<p>BNS este disponibil să ofere ASP datele individuale din situațiile financiare prin intermediul MConnect</p>
<p>Agencia „Moldsilva” (Aviz nr. 03/01-4067 din 28.09.22)</p>	<p>În comp. 2 la punctul 37 solicită modificarea termenului de prezentare a formularului <i>Darea de seamă privind îndeplinirea planului de producere în silvicultură</i> din 50-a zi în 60-a zi</p>	<p>Se acceptă parțial cu indicarea a ”55-a zi”. Datele din darea de seamă privind îndeplinirea planului de producere în silvicultură se utilizează pentru calculul contului de producție în silvicultură care se elaborează trimestrial la data de 60 după trimestrul de referință. În anii precedenți raportul nominalizat se prezenta în adresa BNS la a “40” zi.</p>
<p>Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>Aviz nr. 1857 din 28.09.2022</p>
<p>Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>Aviz nr. Rg 02-004191 din 20.09.2022.</p>
<p>Agencia Relații Funciare și Cadastru</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>Aviz nr. 36/01-08/784 din 27.09.2022</p>
<p>Casa Națională de Asigurări Sociale (aviz nr. 7742 din 29.09.2022)</p>	<p>În comp. 2: - la punctul 110 „Informația privind numărul beneficiarilor de alte prestații sociale și suma prestațiilor stabilite (alocații sociale de stat, indemnizații pentru familii cu copii, alocații lunare de stat, ajutor de deces, ajutor de șomaj, suport financiar de stat, etc.), mărirea medie a prestațiilor”, se propune ca termenul de prezentare lunar, referitor la ajutorul de șomaj să fie a 15-a zi</p>	<p>Se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>- punctul 112 prevede „Informația privind beneficiarii de prestații sociale (numele, prenumele, patronimicul, sexul, data nașterii) și suma prestațiilor stabilite”, care prin prisma Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr.133/2011 se identifică a fi o informație nominală asupra datelor personale ale persoanelor fizice (subiecți ai datelor cu caracter personal) ce este protejată în conformitate cu cadrul normativ respectiv. Potrivit art.19 din legea precitată controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legislației se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care acționează în condiții de imparțialitate și independență. Totodată, la rubrica „Metoda de prezentare a datelor Biroului Național de Statistică” al aceluiași punct, informația menționată urmează a fi prezentată în format electronic (MConnect) ce constituie o metodă a schimbului de date reglementată de către Legea cu privire la schimbul de date și interoperabilitate nr.142/2018 potrivit căreia autoritatea competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilitate este instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, care exercită atribuții în domeniul interoperabilității juridice, organizatorice, semantice și tehnice prevăzute de legislație. Astfel, în contextul expus se recomandă a se solicita opinia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și a IP „Agenția de Guvernare Electronică” asupra prezentului proiect de hotărâre de Guvern, conform domeniului de competență.</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu art.16 din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, în scopul completării volumului de date necesare și reducerii sarcinii informaționale asupra respondenților, BNS are dreptul de a accesa și utiliza surse de date administrative, inclusiv surse care conțin date individuale. La rândul său, deținătorii de surse de date administrative, alte persoane juridice care gestionează baze de date despre persoane fizice și juridice prezintă, în mod gratuit, autorității centrale în domeniul statisticii date generalizate și individuale, inclusiv date cu caracter personal, precum și metadatele aferente acestora. Prevederile de confidențialitate nu pot fi invocate de către deținătorii surselor de date administrative și alte persoane juridice, cu excepția cazurilor când actele legislative exclud în mod expres prezentarea și utilizarea datelor în scopuri statistice. Totodată, menționăm, că în conformitate cu ultimele ajustări ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (ajustările efectuate prin Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative) au fost excluse prevederile privind notificarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în cazul prelucrării datelor cu caracter personal.</p>
Compania Națională de Asigurări în Medicină	Lipsa de obiecții și propuneri	Aviz nr. 01-08/2476 din 21.09.2022
Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova	Avizul n-a fost prezentat	
Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova (aviz nr. 03-02/767 din 28.09.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările) 1. La compartimentul XV. Statistica pieței muncii, să fie inclus indicatorul „restanțe la plata salariilor”.	<p>Nu se acceptă. În contextul alinierii statisticii pieței muncii la standardele UE, precum și micșorarea sarcinii informaționale asupra mediului de afaceri, considerăm inoportun includerea indicatorului nominalizat în chestionarele statistice.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>2. Totodată, urmând imperativul integrării europene, propunem de a identifica posibilitatea includerii în Program a indicatorilor care ar permite monitorizarea implementării ODD-urilor, în contextual implementării Strategiei naționale de dezvoltare "Moldova 2030".</p>	<p>Se acceptă. Pct. 107 din comp.1 prevede diseminarea de către BNS a indicatorilor statistici de monitorizare a ODD, iar pct. 119, comp.2 prevede prezentarea de către ministere, autoritățile administrației publice centrale, alte autorități și instituții publice a informației pentru indicatorii ODD conform domeniului de competență.</p>
<p>Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>Aviz nr. 1529 din 22.09.2022.</p>
<p>Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități (AOPD) (aviz nr. 092 din 04.10.2022)</p>	<p>I. Obiecțiile</p>	
	<p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>1. Lucrările statistice începând cu capitol VII, cu privire la datele despre persoane cu dizabilități, realizate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională Asistență Socială, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (CNDDCM), este necesar de a se colecta și administra ținând cont de următoarele criterii de dezagregare: sex, vârstă, mediu, statut educațional, statut ocupațional, statutul familial, tip de dizabilitate, grad de severitate a dizabilității, etc.</p> <p>Lipsa acestor date constituie o barieră importantă în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea documentelor de politici în domeniul incluziunii sociale, precum și a precondițiilor pentru implementarea Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.</p>	<p>Se acceptă parțial. SI care este gestionat de CNDDCM în prezent nu permite dezagregarea datelor statistice pe criterii educaționale, ocupaționale și familiale. Restul dezagregărilor sunt disponibile.</p>
	<p>2. Platforma AOPD își manifestă deschiderea spre cooperare și dialog constructiv, în vederea îmbunătățirii calității documentului și vine cu solicitarea de a face public, ulterior, tabelul de sinteză a recomandărilor conform prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.</p>	<p>Se acceptă.</p>

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Entitatea Națiunilor Unite Pentru Egalitatea de Gen și Drepturile Femeilor (UN Women) (aviz primit e-mail din 04.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. În capitolul II. SCOPUL ȘI STRUCTURA PROGRAMULUI DE LUCRĂRI STATISTICE PENTRU ANUL 2023 , în pct.5 după cuvântul internațional de inclus sintagma ”inclusiv și la nivel național”.	Se acceptă.
	2. În capitolul III. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI , în pct.11 de inclus un subpunct cu următorul conținut ”Elaborarea unei strategii de comunicare cu respondentii și furnizorii de date ar putea contribui la diminuarea riscurilor privind colectarea datelor, în special reducerea ratei de non-răspuns/respondenti”.	Se acceptă parțial. PLS include lucrări și cercetări statistice, și nu include documente de politici. Totodată, asemenea activități sunt prevăzute în proiectul Programului de activitate ale Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru anii 2022-2026.
	3. În capitolul IV Rezultatele scontate, indicatorii de progres și performanță , în pct.12 de adăugat <ul style="list-style-type: none"> - la subpct.(2) unul din rezultate ar fi producerea de indicatori noi și/sau ajustați la acquis-ul comunitar în domeniul statisticii. - în subpct. (3) de adăugat după cuvântul ”fiabilă” cuvântul ”dezagregată”. 	Se acceptă. Se acceptă.
	4. În capitolul V Estimarea generală a costurilor, procedurile de raportare și evaluare , în pct. 15 de adăugat sintagma ”și la finanțarea activităților din mijloacele financiare ale donatorilor”.	Se acceptă.
În capitolul VI LUCRĂRILE, INSTITUȚIILE RESPONSABILE ȘI TERMENELE DE REALIZARE , la compartimentul 1:		

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>5. La IX Statistica antreprenoriatului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pct. 59 la forma de proprietate de inclus dezagregarea ”pe sexe a conducătorilor de întreprinderi”; - pct. 60 propunem includerea și variabilei sex a conducătorului sau fondatorului. Este unul din indicatorii de baza utilizați pentru monitorizarea și informarea deciziilor și programelor privind abilitarea economică a femeilor 	<p>Se acceptă.</p> <p>Informația privind numărul și ponderea întreprinderilor dezagregate pe sexe ale conducătorilor și fondatorilor va fi elaborată în baza Registrului statistic al întreprinderilor și accesului la datele din Registrul populației (ved pct.60, comp.1)</p>
	<p>6. la paragraful XIV Statistica demografiei, în pct. 73 propunem includerea dezagregării pe sexe.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Raportul statistic ”Informația privind înregistrarea actelor de stare civilă” nu prevede colectarea informației pe sexe.</p>
	<p>7. la paragraful XVI Statistica educației și culturii, în pct. 88, 89 propunem includerea dezagregării pe sexe.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>8. la paragraful XVI Statistica educației și culturii, în pct. 90, 91, 92, 93 propunem includerea dezagregării pe sexe și grupe de vârstă.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Au fost incluse dezagregările pe sexe pentru lucrările nr. 90, 91, 92.</p>
	<p>9. la paragraful XVII Statistica științei, în pct. 97, 98 propunem includerea dezagregării pe sexe.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>10. la paragraful XXI Lucrări de sinteză, în pct. 107 propunem: <i>Dacă aceasta activitate presupune calcularea și diseminarea indicatorilor ODD prin intermediul paginii dedicate, atunci ar fi cazul să fie reflectat și portalul gender pulse, dat fiind că presupune la fel activități de pregătire a datelor</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost inclus pct.108 ”Actualizarea platformei GenderPulse” în comp.1.</p>

**Director general al
Biroului Național de Statistică**

Oleg CARA